

tion. Id ipsum patet ex c. *Cum adeo*. 17. juncta Glossa *ŷ. Nec clericus, de Rescript. et cap. II. de Institut.* estque jam dictum supra lib. I. tit. VI. *de Election.* § 9. n. 219.

14. *Beneficium debet erigi auctoritate Ecclesie.* — Dicitur tandem in definitione beneficii, « auctoritate Ecclesie constitutum, non nisi interveniente legitima auctoritate Ecclesie constitutum. » Siquidem beneficia ecclesiastica, non nisi interveniente legitima auctoritate Ecclesie (hoc est, approbatione episcopi, vel alterius prelati ad hoc potestatem habentis) constitui, seu erigi possunt; juxta Glossam in Clem. 2. *ŷ. Si beneficiorum*, in fin. *de Decimis*, a contrario sensu istud inde desumentem: ac fuse tradit Pyrrhus Corradus *de Beneficiis*, lib. I. cap. II. n. 1. et seqq. Adeo, ut antequam accedat auctoritas episcopi, non dicatur beneficium ecclesiasticum; sed pia quædam donatio, seu legatum pium. Rebuffus in *Praxi Benefic.* tit. *Quare instituta sunt beneficia*. n. 10; Pyrrhus Corradus cit. cap. II, n. 28. et 29; Gonzalez ad reg. 8. *Cancell.* Gloss. 5, n. 20; Barbosa lib. III. *Jur. ecclesiastic. univ.* cap. IV, n. 16. et seqq. allegans Rotam, decis. 361, n. 3, part. II. *Recent.* et alii passim.

15. *Et ante consensum episcopi non est beneficium, sed res stat in pendenti.* — Quandiu igitur deficit consensus episcopi, non est beneficium, sed res stat in pendenti. Barbosa cit. n. 16. Neque fundator ipsius, acquirit jus patronatus ante approbationem episcopi. Felinus c. *Ex parte*. II. 2. n. 2. *de Rescript.* Quamvis ante memoratam episcopi approbationem possit beneficium illud concedi a fundatore cuiusdam sacerdoti, sed per modum simplicis duntaxat deputationis. Lotterius *de Re benefic.* lib. I. q. 5, n. 57; Barbosa, loc. cit. n. 18. et 19, subjungens cum aliis, quod yellanæ, sub onere celebrandarum missarum constitutæ sine auctoritate episcopi, censeantur laicales.

16. *Estque pium legatum, atque laicale.* — Unde ulterius, si quis in aliqua Ecclesia certas missas, vel etiam anniversaria, sub competenti stipendio in perpetuum fundaverit, nisi approbatio episcopi accesserit, non erit beneficium; sed solummodo pium legatum, aut pia donatio. Rebuffus, Barbosa, ubi supra; Zerola in *Praxi episcop.*, part. II. *ŷ. Beneficium*. vers. 10; Engel, h. t. n. 1. Et quia tale legatum caret erectione, seu institutione ordinarii, sine qua beneficium ecclesiasticum esse suum non habet, erit quid laicale, et

temporale. Barbosa cit. cap. IV. n. 20; Gonzalez ad reg. 8. *Cancell.* Glossa 5, n. 20; Guido Papæ decis. 187, n. 1; Pyrrhus Corradus, cit. cap. II, n. 28 et 29, allegans alios, atque Rotam in una Monopolitan. Hebdomad. Vener. 14. decemb. 1612. coram Manzanedo. Accedit ratio, quia nullus privatus sine episcopi auctoritate, potest locum sacrum, vel rem spiritualem constituere, arg. c. *Ad hæc*. 4. *de Religios. domib.* ac notat Gonzalez cit. Gloss. 5, n. 7.

17. *Requisita, seu qualitates, ex quibus cognoscantur beneficia ecclesiastica, sunt sex; et quæ?* — Quæritur III. Quæ sint requisita, seu qualitates, ex quibus cognoscantur beneficia ecclesiastica? Resp. Talia requisita potissimum esse sex, quæ enumerant Abbas consil. 47. n. 1. lib. II. Card. Tuschus litt. B. Concl. 54. n. 5. Barbosa part. III. *de Offic. et potest. episcop.* allegat. 37. n. 141. Gonzalez ad reg. *Cancell.* Gloss. 5. n. 6. et seqq. et Pyrrhus Corradus d. lib. I. *Praxis beneficiar.* cap. I. n. 12. per quinque sequentia capita fuse de singulis disserens. Primum requisitum est, quod beneficium ecclesiasticum episcopi auctoritate sit erectum: juxta proxime dicta. Secundum, quod habeat aliquid spiritualitatis annexum; puta, quod detur propter divinum officium: secus si pars reddituum ecclesiasticorum daretur propter ministerium mere temporale, v. g. cantori ædituo, et hujusmodi, pro laboribus suis laicalibus. Tertium, quod conferatur a persona ecclesiastica, puta, a Papa, vel episcopo; non vero a laico: nam laici non possunt conferre beneficia ecclesiastica (haud obstante, quod jus patronatus eisdem competat, sicque idoneum clericum ad beneficium vacans præsentare valeant) sed ea conferunt soli Ecclesie Prælati, horumque officiales, c. *Ex frequentibus*. 3. *de Institut.* et can. *Si quis deinceps*. et can. *Nullus laicorum*. 16. q. 7. Quarto, quod conferatur clerico, non laico. Quinto, quod sit perpetuum, juxta dicta in explicatione definitionis beneficii. Sexto, quod sibi non possit retineri, sed necessario sit conferendum alteri, cap. ult. *de Institution.*

18. *Uno eorum deficiente, beneficium dici non potest: secus, si omnia concurrant, quocumque nomine appelletur. Non est vis in nomine, sed debet attendi natura rei.* — Porro, si unum præmissorum requisitorum deficiat, beneficium ecclesiasticum dici non potest: nam hæc omnia sunt substantialia in bene-

ficio. Pyrrhus Corradus, ubi supra; Gonzalez, d. gloss. 5, n. 16, citans Rotam, decis. 508, n. 3 et 4. part. I. *Divers.* et alios. Siquidem ubi plura requiruntur ad substantiam alicujus rei, uno deficiente, nihil censetur actum: ut l. *Si unus C. de Testament.* Quod si vero prædicta concurrant, non est curandum, quo nomine beneficium appelletur, sive dicatur beneficium, sive officium, aut præstimonium, vel pensio, quia non est vis in nomine, sed potius attendi debet natura rei, arg. l. *Si uno anno*. § I. ff. *Locati.* et c. *Eaque*. 16. *de Simonia*. Abbas cit. consil. 47, n. 2. part. II, Felinus c. *in nostra*. n. 9. vers. *De quarto. de Rescript.* Gonzalez loc. cit. n. 16.

§ II.

DE MULTIPLI DIVISIONE BENEFICIORUM: UBI PLURA DE BENEFICIO MANUALLI.

19. *Beneficium latissime sumptum; et beneficium principis proprie dictum, quid?* — Quæritur I. Quotuplex sit beneficium ecclesiasticum? Et additur notanter, « Ecclesiasticum: » quia hic non agitur de « Beneficio latissime sumpto. » prout aliud non est, quam benevola actio tribuens gaudium capienti. Neque de « Beneficio principis proprie et stricte sumpto, » ac prout contra distinguitur a privilegio, et rescripto: nec aliud est, quam benevola actio, seu liberalitas quædam concessa sine alterius præjudicio præter jus commune; de quo jam dictum est supra, lib. I. tit. II. *De Constitutionibus*. § 17. n. 444. et 445. Igitur impræsentiarum solum agitur de beneficio ecclesiastico proxime explicato: quo prænotato.

20. *Beneficia ecclesiastica alia sunt majora, alia minora.* — Resp. I. Beneficium ecclesiasticum est multiplex, varieque dividitur. Et primo quidem ratione diversæ excellentiæ ipsorum, beneficia alia dicuntur majora, alia minora, « Beneficia ecclesiastica majora, » sunt papatus, cardinalatus, patriarchatus, archiepiscopatus, et episcopatus: quibus Vallensis h. t. § 2, n. 1, Garcias part. I. *de Beneficiis*, cap. VI. n. 2. et alii, etiam addunt Abbatiam. Cætera vero his inferiora, censeantur beneficia minora.

21. *Notabilis differentia inter hæc illa appellantur Culmina dignitatum.* — Est autem notabilis differentia inter hæc. Siquidem beneficia majora communi nomine *Beneficii*, ac

nisi secus exprimatur, in materia odiosa et pœnali non solent comprehendi: cum sint culmina dignitatum, prout appellantur cap. penult. seu c. *Venerabilis*. 37. h. t. Unde dispensatio impetrata ad omnia beneficia, non extenditur ad episcopatum, propter eminentiam dignitatis, quæ est speciali nota digna. Pirhing h. t. numer. 9, cum aliis. Nam dispensatio, tanquam vulnerans jus commune, est odiosa et stricte accipienda, cap. I. *de Filiis presbyt.* in 6. ac notat Fagnanus c. *Mandato*. n. 33. *de Simonia*, Vallensis, h. t. § 2. n. 1. estque ex professo dictum supra, lib. I. tit. II. *De Constitutionibus*, § 18. n. 431. et seqq.

22. *Beneficium regulare, et sæculare, quod?* — Resp. II. Ratione diversi status hominum, quibus conferenda sunt, beneficia ulterius dividuntur in regularia, et sæcularia. Beneficium regulare est, quod solis regularibus competit. Sive dein id contingat ex primæva fundatione, seu institutione; ut abbatia, prioratus, et hujusmodi: sive ex consuetudine, seu legitima præscriptione, eo quod per regulares regi consueverit, et administrari, per quadraginta saltem annos, c. *Cum de Benefic.* 5. juncta Glossa fin. *de Præbend.* in 6, Rebuffus in *Praxi beneficiorum*, tit. *Regularia beneficia*. n. 1.; Garcias, *de Beneficiis*, part. VII, cap. x, n. 1. allegans alios. Beneficium sæculare e contra dicitur, quod addictum, et debitum est sæcularibus clericis: id est, illis, qui nullam sunt professi regulam, sed in sæculo militant, et serviunt Deo sub statu clericali.

23. *Beneficia omnia censeantur sæcularia, donec contrarium probetur.* — Ubi sciendum, quod omnia beneficia censeantur sæcularia, nisi contrarium probetur. Garcias part. I. *de Beneficiis*, cap. VI. n. 11 et 12. post Rotam, decis. 2. *de Præbend.* alias 32. *In novis*; card. Tuschus, litt. B. concl. 54, n. 4; Navarrus, consil. 3. *de Præbend.* n. 1; Zerola, part. II. *Praxis episcop.* *ŷ. Beneficium* vers. *Decimo secundo*, Vallensis h. t. § 2. n. 9, Rebuffus in *Praxi benefic.* tit. *Quotuplex sit beneficium*. n. 3. et Mascardus *de Probation.* concl. 172. n. 1. asserens, istud ab omnibus esse receptum. Quia (inquiunt) postquam D. Petrus fuit clericus sæcularis, præsumitur, ita beneficia fundata fuisse sequendo illum primum parochum.

24. *Et qua ratione istud probari possit? In beneficiis (imo et in aliis causis) debet attendi ultimus status.* — Additur notanter, « donec

contrarium probetur. » Tunc quippe secus erit dicendum : uti sit, si ex ipsamet beneficii fundatione cautum habeatur, ut sit regulare; vel istud ex legitima superioris institutione concessum, aut saltem ex longæva consuetudine, seu præscriptione quadraginta annorum obtentum fuerit; cit. c. *Cum de beneficio*. 5. de *Præbend.* in 6, Navarrus, Zerola, Vallensis, ubi supra, aliique passim. Ubi etiam optime notant doctores, quod in Beneficialibus (imo et in aliis causis) attendendus sit ultimus status beneficii : puta, an tempore vacationis proxime contingentis per obitum beneficiarii, ipsum beneficium fuerit regulare, vel sæculare; curatum, vel non curatum; manuale, vel non manuale, etc. Nam ratione possessionis, vel quasi possessionis, secundum hanc ultimum statum debet judicari, donec contrarium probetur. Felinus c. *Eam te*. n. 22. de *Rescript.*; Gonzalez ad reg. 8. *Cancellar.* gloss. 45, § 2. n. 14; Mascardus de *Probation.* concl. 572, n. 8; Garcias, part. VII. de *Beneficiis*, cap. x, n. 34, post Rotam decis. 2. de *Præbend. In novis*; Pirhing h. t. n. 120 et alii quos citant.

25. *Beneficia in monasteriis, seu Ecclesiis regularium fundata, in dubio, præsumuntur regularia.* — Limitatur quoque dictum illud, nempe quod « Beneficia censeantur sæcularia : nisi, » etc. ut non procedat, si capellæ, seu beneficia sint fundata in monasteriis, seu ecclesiis regularium. Etsi enim beneficia hujusmodi non hoc ipso censeantur regularia, quod sint fundata in regularium ecclesiis (pendet enim ex arbitrio fundatorum, an pro sæcularibus, vel regularibus beneficium erigere velint) nihilominus in dubio, et quando non apparet de contraria fundatorum, intentione, beneficium in monasterio fundatorum intentione, beneficium in monasterio fundatum semper præsumitur regulare. Rebuffus, cit. tit. *Quotuplex sit beneficium*. n. 6; Mascardus, loc. cit. concilii 172, n. 17; Engel, tit. de *Capellis monach.* n. 1. vers. *Porro*, addita ea ratione : Quia non est verisimile, quod erigens beneficium cum onere legendi missas in ecclesiis regularium, voluerit ab eo ipsos regulares excludere; cum potius videamus, religiosorum preces multum a devotis hominibus, ipsisque fundatoribus desiderari.

26. *Beneficia sæcularia sæcularibus, et regularia regularibus, sunt conferenda : quod limitatur.* — Insuper notandum, quod de præfata beneficii divisione loquatur vulgatum illud axioma canonistarum: « Sæ-

cularia beneficia sæcularibus, et regularia regularibus sunt conferenda; » prout desumitur ex c. *Cum ad nostram*. 37. et c. *Officii*. 38. de *Election.*, juncto Tridentino concilio, sess. 14. cap. x. de *Reform.* et sess. 25. cap. XXI. de *Regularib.* Siquidem rationi non congruit, ut homines disparis professionis; vel habitus, simul in eadem ecclesia socientur, atque deserviant, Clem. 1. de *Election.* ac notat Garcias part. VII. cap. x. n. 2. et 3; Vallensis h. t. § 2. n. 14. et alii. Intellege, nisi causa necessitatis exigente, deque consensu superioris, aliud fieri expediat : puta, quia alii idonei non reperiuntur, arg. c. *Inter quatuor*. 5. de *Religios. donib.* Garcias d, cap. x. n. 16; Gonzalez ad reg. 8. *Cancell.* gloss. 8, n. 43. cum aliis.

27. *Alia beneficiorum divisio ratione annexæ curæ animarum, administrationis, aliorumve jurium.* — Resp. III. Beneficia ecclesiastica ratione annexæ curæ animarum, administrationis, aliorumve jurium, dividuntur in curata, et non curata; item in duplicia, et simplicia : ex quibus duplicia subdividuntur in dignitates, personatus, et officia. Probatur istud inductione, seu potius explicatione terminorum. Et quidem.

28. *Beneficia curata, et non curata, quæ? In dubio beneficium censetur non curatum.* — Beneficia curata dicuntur, quæ curam animarum habent annexam. Beneficia non curata, seu sine cura sunt, quibus nulla ejusmodi animarum cura est annexa. Et in dubio beneficium habet curam, nisi habeat populum, seu clerum : ac proinde asserenti curam, incumbit hujus probatio; ut L. II. ff. de *Probation.* ac notat Rebuffus in *Praxi benefic.* tit. *Sæculare Beneficium, quotuplex*. n. 11; Menochius, lib. II. de *Arbitrar. judic. cas.* 201. n. 62; Gonzalez ad reg. 8. *Cancell.* gloss. 6. n. 91. post Bellameram decis. 670. *Si impetrans*, et Rotam, decis. 17. n. 1. part. I. de *Beneficiis*, cap. vi. n. 8. Vallensis h. t. § 2. et alii passim.

29. *Beneficia curata sunt duplicis generis; nam quedam habent curam animarum in foro externo; alia in foro interno, seu penitentiali. Hæc dicuntur proprie curata.* — Porro beneficia curata sunt duplicis generis. Nam quedam habent curam animarum in foro externo, seu contentioso, quatenus habent jurisdictionem spiritualem visitandi, corrigendi, excommunicandi, et alia hujusmodi præstandi, juxta textum notabilem in c. *Dudum*. 54. § *Sed cum in jure, de Election.*

Ubi proinde Abbas n. 8. notandum ait, quod beneficium dicatur curatum, sive habeat curam fori penitentialis, sive fori contentiosi : et concordat Garcias part. I. de *Beneficiis*, cap. vi. n. 7. et Barbosa, part. III. de *Offic. et potest. episc.* allegat. 57. n. 163. citans alios. Quamvis Gomezius ad regul. *Cancellar. De Idiomate*. quæst. 11. n. 4. et Gonzalez ad reg. 8. *Cancellar.* gloss. 6. n. 60. et 61. pluresque alii asserant, quod potestas fori externi, seu contentiosi (qualis versatur circa exercitium jurisdictionis spiritualis, delinquentes suspendendo, excommunicando, interdicens, beneficiis privando, visitando, et alia hujusmodi ad correctionem morum spectantia peragendo) solum large, et improprie dicatur *Cura animarum*; cum etiam non sacerdotibus, puta archidiacono, convenire possit. Alia vero beneficia habent curam animarum in foro interno, seu animæ, quatenus habent potestatem ligandi, et solvendi in foro penitentiali, simulque subditis suis administrandi ecclesiastica sacramenta in foro interno, ac externo. Et talia censentur stricte, et proprie beneficia curata : qualis habent parochi. Garcias loc. cit. n. 5. et 6; Mascardus de *Probationibus*, concl. 469, n. 2; Gonzalez, ubi supra, n. 69, citans alios, atque Rotam in una Conchensi archipresbyteratus. 29 januarii 1594. coram R. D. Penna.

30. *Ad beneficium proprie curatum, seu ad Ecclesiam parochialem, quatuor requiruntur; et quæ?* — Notant autem doctores, et signanter Gomezius loc. cit.; Gonzalez d. Gloss. 6, n. 34 et seqq.; Barbosa cit. allegat. 57. n. 159; Chokier in reg. 8. *Cancellar.* Gloss. 2. n. 1. et alii, ad hoc, ut aliquod proprie dicatur beneficium curatum, seu ecclesia parochialis, plura requiri, ac præsertim quatuor sequentia. Primo, ut habeat annexam potestatem ligandi, et solvendi in foro penitentiali : et quidem ex officio suo, ita ut necessitate astringatur ecclesiastica ministrare sacramenta; et fideles subditi sint astricti, ut in istis ad eos recurrant. Glossa in Clem. *Dudum*. 7. *Impendant. de Sepult.* Et hæc potestas ex Christi institutione non nisi sacerdotibus convenire potest. Secundo requiritur, ut sit certa parochia, vel locus determinatis limitibus constitutus, ac designatus, in quo populus alicui ecclesiæ deputatus degit, can. *Ecclesias*. 13. quæst. 1. juncto concilio Tridentino, sess. 24. cap. XIII. de *Reform.* ibi : « Ubi parochiales ecclesiæ certos fines non habent, » etc. Tertio requiritur, ut possessor

talis beneficii curam animarum suo nomine, et non alieno exercent. Et quarto, ut solus suo nomine illud regat : nam una ecclesia non nisi unius sacerdotis esse debet, c. *Cum non ignores*. 15. h. t. Sicut et unum corpus nequit habere duo capita; alioquin foret monstruosum. Chokier, et alii, qui supra. Nunc pergendo ad alia membra datæ divisionis.

31. *Beneficia duplicia, quæ? Beneficia non curata, an recte dicantur simplicia?* — Beneficia duplicia sunt ea omnia, quæ vel curam animarum habent annexam, vel quamdam jurisdictionem, præcedentiam sive administrationem adjunctam continent : uti sunt dignitates, personatus, et officia. Vallensis, h. t. § 2, n. 3; Lessius, lib. II. de *Justit. et jur.*, cap. xxxiv, dubitat. 2, n. 9; Garcias, part. I. de *Beneficiis*, cap. vi. n. 9, cum aliis. Et merito talia beneficia dicuntur *duplicia*, quia præter recitationem Horarum canonicarum, aliaque beneficiarii omnibus communia, habent etiam adjunctam curam animarum, aut aliam administrationem, vel saltem præminentiam quamdam. Unde patet, quod licet beneficia non curata sæpius appellentur *simplicia*, tamen in rigore loquendo, atque indistincte, istud non recte dicatur; neque subsistat, nisi benigne interpretetur. Nam personatus, v. g. vel officium, curam animarum non habent annexam; nec tamen sunt beneficia simplicia, sed duplicia, propter adjunctam eis administrationem, vel præminentiam quamdam. Quod ut melius intelligatur.

32. *Hæc vocabula, Dignitas, Personatus, Officium, quoadcunque sumuntur pro synonymis : stricte tamen differunt.* — Notandum est cum Glossa in cap. I. *A princip. de Consuetud.* in 6. communiter recepta, quod hæc tria vocabula, videlicet *Dignitas, Personatus, et Officium*, quandoque sumantur pro synonymis; uti fit. c. *Cum accessissent*. 8. de *Constitut.* ubi idem primiceriatus imprimis appellatur *Personatus*, deinde *Dignitas*, et tandem *Officium* : ac proinde in horum vocabulorum usu attendendam esse locorum consuetudinem, passim observent doctores; ut Pirhing h. t. n. 10; Vallensis, loc. cit. § 2, n. 7. et cum primis Abbas c. *De multa*. n. 21. h. t. inter alia dicens, quod in multis locis, dignitas appelletur personatus; et in aliquibus quodlibet beneficium curatum dicatur personatus; ideoque in istis debeat attendi substantia rei magis, quam denominatio. Nihilominus

minus strictè loquendo, prædicta inter se differunt in jure; prout convincitur clare ex c. *De multa*. 28. de *Præbend.* ubi textus de dignitate, et personatu, tanquam de diversis, aperte loquitur, dicens: « In eadem ecclesia nullus plures dignitates, aut personatus habere præsumat. » Id ipsum constat ex cap. I. de *Consuetud.* in 6. ibi: « Nisi unicum personatum, vel dignitatem — aut officium perpetuum, » cum similibus. Etenim

33. *Dignitas strictè, quid?* — Dignitas strictè sumpta, ac prout ab aliis distinguitur, est præcedentia cum jurisdictione. Glossa cit. cap. I. de *Consuetud.* in 6; Rebuffus in *Praxi Beneficiar.* tit. *Sæculare beneficium, quotuplex.* n. 7; Vallensis h. t. § 2, n. 4. Unde ea beneficia censentur esse dignitates, quæ habent præminentiam, seu administrationem rerum ecclesiasticarum cum imperio, ac jurisdictione: et quidem (ut notat Sylvester *Y. Dignitas* n. 1.) in foro externo contentiosa: ut præpositura, decanatus, archidiaconatus, abbatia, et hujusmodi.

34. *Potest etiam oriri ex institutione, consuetudine, ac denominatione.* — Addunt tamen doctores, et signanter Rebuffus cit. n. 7, dignitatem etiam oriri posse ex institutione, seu primæva fundatione: ut si in erectione certi beneficii cautum fuerit, quod sit dignitas, etiamsi quamdam jurisdictionem super alios non habeat. Item ex consuetudine: nam si de consuetudine ecclesiæ aliqua reputetur dignitas, licet de jure non sit talis, tamen dignitas censeretur debet. Rebuffus loc. cit.; Mascardus, de *Probationibus*, concl. 545. n. 5, allegans alios. Probatur insuper dignitas ex denominatione; sive ex eo, quod quis beneficium habeat, cujus nomen de jure communi dignitatem innuit; ut archidiaconatus: nam archidiaconatus jure communi est nomen dignitatis, imo prima dignitas post episcopalem, cap. I. et c. *Ad hæc, de Offic. archidiacon.* Unde, licet archidiaconus alicubi de consuetudine non habeat jurisdictionem, quia tamen archidiaconatus de jure communi est nomen dignitatis, censetur ille esse in dignitate, etiam non habita alia jurisdictione; dummodo quamdam habeat prærogativam in ecclesia sua, tam in choro, quam in capitulo. Mascardus, d. concl. 545, n. 2 et seqq. citans Rotam, decis. 442. alias 17. de *Concess. Præbend.* in novis.

35. *Personatus, quid?* — Personatus est præcedentia sine jurisdictione: qualem habere censetur ille, qui præ cæteris cano-

nici sui ordinis locum magis honorificum in choro, in capitulo, in processionibus, et hujusmodi obtinet. Unde beneficium illud, cui talis præminentia sedis, et aliorum, absque jurisdictione est annexa, dicitur esse *Personatus*: ut hic Frisingæ est scholastria, alibi vero primiceriatus, seu cantoria, aut hujusmodi.

36. *Officium, quid?* — Officium denique dicitur administrando rerum ecclesiasticarum sine alia speciali præcedentia, vel jurisdictione. Qualem administrationem habent sacrista, custos, thesaurarius, et hujusmodi.

37. *Beneficia simplicia, quæ? Rescripta, ut cuiuspiam provideatur de beneficio simplici qualiter sint intelligenda?* — Porro beneficia simplicia sunt ea, quæ neque curam animarum, neque dignitatem, neque personatum, neque officium adjunctum habent: sed tantum sunt instituta ad preces Deo persolvendas, aliaque divina officia peragenda. Et de talibus intelligenda sunt rescripta Papalia, quæ volunt cuiuspiam de beneficio simplici provideri: nam si quid prædictorum beneficio est annexum, illud erit non simplex; atque idcirco nullatenus tali conferendum, arg. c. *Quamvis plenissima*. 4. et c. *Cum in illis*. 16. et c. *Cum de non sacerdotali*. 27. de *Præbend.* in 6. cum similibus; tum quia fines mandati apostolici diligenter sunt observandi, c. *Cum dilecta*. 22. de *Rescript.* tum quia litteræ super beneficiis ecclesiasticis, cum sint ambitiosæ, restringi debent; prout notavit Pontifex cit. c. *Quamvis plenissima*. 4. h. h. in 6.

38. *Canonicatus plerumque non veniunt nomine beneficiorum simplicium, et cur?* — Excipe etiam canonicatus. Hi enim, licet curam animarum non habeant, neque, proprie et simpliciter sint dignitates, aut personatus (modo proxime explicato) ac proinde beneficiis simplicibus annumerari possent: quia tamen personalem residentiam de facto requirunt, ex concilio Tridentino, sess. 24. cap. XII. de *Reform.* simulque canonici majorem præ cæteris clericis præcedentiam habent, c. *Statutum*. 22. de *Election.* in 6. ideo canonicatus plerumque nomine beneficiorum simplicium non veniunt. Engel, h. t. n. 5. Unde dicta, tit. præced. § 1. n. 9, de beneficiis simplicibus, nempe quod de consuetudine generali residentiam personalem non requirant, non possunt applicari ad canonicatus, juxta concilium Tridentinum cit. cap. XII. Nec vi provisionis apostolicæ de conferendo

beneficio simplici, potest conferri canonicatus, arg. c. *Cui de non*. 27. de *Præbend.* in 6. juncto c. *Quamvis plenissima*. 4. eod. in 6.

39. *Beneficia alia sunt electiva, alia patronata, alia collativa, seu libera.* — Resp. IV. Beneficia ecclesiastica juxta triplicem modum, quo communiter conferri solent, dividuntur ulterius in collativa seu libera, patronata, et electiva. Atque ex his beneficia electiva dicuntur, quæ conferuntur per electionem legitime celebratam, atque a superiore confirmatam. *Patronata* sunt, quæ ad patroni præviam præsentationem, et subsequentem institutionem a prælato factam, conferuntur: seu brevius, quæ subsunt juri patronatus. Tandem beneficia *collativa*, seu *libera*, appellantur ea, quæ liberam superioris collationem sine prævia capitulari electione, vel alterius præsentatione, conferuntur: quanquam hæc de facto, sive post concilium Tridentinum sess. 24. cap. XVIII. de *Reform.* conferenda sint per concursum, de quo infra § 5. n. 134. 135. et seqq. ex professo dicetur.

40. *Beneficia patrimonialia, et non patrimonialia, quæ?* — Resp. V. Juxta diversas alias qualitates, quibus subjacent, atque qualificantur, beneficia dividuntur etiam in *patrimonialia*, et *non patrimonialia*. Beneficia *patrimonialia* sic dicuntur, non quod patrimonii naturam, seu rationem habeant; sed quia non possunt conferri, nisi clericis ex tali patria, loco, vel familia oriundis, quando adsunt idonei. Beneficia *non patrimonialia* vicissim sunt, quæ cuilibet digno undecunque oriundo conferri possunt.

41. *Beneficium monoculum, et non monoculum, quod?* — Deinde beneficium aliud vocatur monoculum, aliud non monoculum. Beneficium *monoculum* dicitur, quando prælatus illud solummodo habet ad conferendum. *Non monoculum* e contra explicatur. Vallensis h. t. § 2. n. 18; Gonzalez ad reg. 8. *Cancell.* gloss. 9, § 4, n. 4 et 5. (ADNOTATIO XLVIII.)

42. *Beneficia consistorialia, quæ? Beneficia Papæ reservata: et beneficia vacantia in curia. Remissive.* — Rursus beneficia alia dicuntur *manualia*, seu ad nutum revocabilia. Alia *non manualia*, sive collata in perpetuum: de quibus ex professo agetur quæst. seq. Accedunt beneficia *consistorialia*; suntque illa, de quibus Papa disponit in consistorio coram cardinalibus: ut sunt episcopatus, abbatia, et

nonnullæ aliæ dignitates, tam sæculares, quam regulares. Pyrrhus Corradus in *Praxi dispensationum*. lib. VI. n. 45; Flamin. Parisius, de *Resignat. benefic.*, lib. II, quæst. 2. n. 15. et 6. citans alios. Tacentur « Beneficia Papæ reservata: » necnon « Beneficia apud Sedem apostolicam, seu in Curia vacantia: » nam de his infra § 13, n. 379 et § 15, n. 433 et seqq. ex professo agetur.

43. *Beneficia manualia, quæ? Appellantur etiam Revocabilia.* — Quæritur II. Quid sit dicendum de beneficiis manualibus, et an sint beneficia proprie dicta? Resp. I. Beneficia manualia sunt, quæ non conferuntur alicui in perpetuum, sed ad nutum conferentis, vel alterius; ita ut beneficiarius pro libitu ipsius amoveri possit. Ita Gonzalez ad reg. 8. *Cancell.* gloss. 5, § 6, n. 2. et in re communis. Et hujusmodi beneficia manualia alio nomine appellantur *revocabilia*: quia videlicet ad nutum conferentis, seu alterius, cui talis facultas reservata est, revocari possunt.

44. *Possunt dari ex fundatione, etc. Atque magis expedit, talia erigi in capellanis jurispatronatus.* — Hujusmodi beneficium manuale foret, quando fundator per suam ordinationem, ab ordinario approbatam, fundavit sive dotavit beneficium, seu capellaniam; voluitque, ac disposuit, ut eidem præficiatur capellanus, seu beneficiarius, quem ipse, atque hæredes et successores sui, vel episcopus loci, ad nutum amovere valeant. Pyrrhus Corradus lib. I. *Praxis beneficiar.* cap. VI. n. 269; Garcias, part. I. de *Beneficiis*, cap. II. n. 72; Gonzalez cit. § 6, n. 8. et alii, concorditer docentes, quod beneficia sæcularia ex fundatione possint esse temporalia, seu manualia, et ad nutum revocabilia. Quinimo loquendo de capellanis jurispatronatus, magis expedire censet Navarrus consil. 9. n. 2. de *Offic. ordinari.* et Card. de Luca. de *Jurepatronat.* discours. 15, n. 3, quod erigantur manualia potius, quam perpetuæ capellaniam: quia sic magis, ob timorem amotionis, compelluntur capellani ad implenda debita onera, vitamque clericalem agendam.

45. *Beneficia manualia possunt revocari ad nutum conferentis; et qualiter? ly Ad nutum, quid importet?* — Additur notanter in data definitione, « ad nutum conferentis, » etc. Hoc est, ad liberam ipsius et absolutam voluntatem, et non necessario regulatam: id enim importat ly, « ad nutum. » Garcias cit. cap. II. n. 83; Pyrrhus Corradus, d. cap. VI. n. 270. et seqq. et alii. Unde, qui habet fa-